

Bruxelles, 16. prosinca 2023.
(OR. en)

16891/23

LIMITE

ENER 702
CLIMA 655
CONSUM 490
TRANS 608
AGRI 828
IND 694
ENV 1504
COMPET 1277
FORETS 218

Međuinstitucijski predmet:
2023/0445(NLE)

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Br. dok. Kom.:	16140/23
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2022/2577 o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora – politički dogovor

UVOD

1. Komisija je 28. studenoga 2022. predstavila Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2022/2577 o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora¹.
2. Cilj je Uredbe Vijeća (EU) 2022/2577 („Uredba o izdavanju dozvola”) prevladati energetske krizu, smanjiti ovisnost EU-a o ruskim fosilnim gorivima i ostvariti daljnji napredak u pogledu klimatskih ciljeva EU-a, i to ubrzavanjem postupka izdavanja dozvola i pokretanja projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Usmjeren je na tehnologije koje se brzo provode u kratkom roku, imaju znatan potencijal za smanjenje potrošnje plina te bi zbog svojih niskih operativnih troškova mogle doprinijeti smanjenju računa za energiju.

¹ 16140/23.

3. Komisija predlaže da se izmijenjena Uredba o izdavanju dozvola primjenjuje od 1. srpnja 2024., pri čemu se članak 1., članak 2. stavak 1., novi članak 3.a, članak 3. stavak 2., članak 5. stavak 1., članak 6. i članak 8. primjenjuju do 30. lipnja 2025.
4. Komisija smatra da i dalje postoje znatni rizici povezani s nestabilnošću cijena plina i električne energije te sigurnošću opskrbe u Uniji. Oni proizlaze iz teške situacije na energetske tržištima, pogoršane napetim geopolitičkim okruženjem. Slijedom posljednjeg preispitivanja Uredbe o izdavanju dozvola, Komisija zaključuje da je pozitivno utjecala na ubrzanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora u EU-u, zbog čega su učinci energetske krize ublaženi. Stoga bi se produljenjem tih pravila o ubrzanom izdavanju dozvola za 12 mjeseci, nakon njihova predviđenog isteka 30. lipnja 2024., olakšalo brzo uvođenje obnovljivih izvora energije.

TRENUTAČNO STANJE

5. Prijedlog se razmatrao na sastancima Radne skupine za energetiku 5., 7. i 12. prosinca 2023.
6. Uzimajući u obzir primjedbe država članica, predsjedništvo je podnijelo prvu reviziju teksta² radi razmjene mišljenja na sastanku Corepera 15. prosinca 2023.
7. Iako su tijekom tog sastanka države članice općenito podržale kompromisni tekst, nekoliko država članica zatražilo je da im se odobri mogućnost da ubrzaju daljnje pokretanje projekata u području energije iz obnovljivih izvora na dobrovoljnoj osnovi. Nekoliko država članica u tu je svrhu podnijelo prijedloge tekstova.
8. S ciljem postizanja političkog dogovora na sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) 19. prosinca 2023. predsjedništvo je pažljivo razmotrilo te prijedloge nacarta. U Prilogu ovoj napomeni predstavljen je revidirani tekst u kojem je članak 3. stavak 2. prilagođen kako bi se uskladio s postojećim tekstom Uredbe o izdavanju dozvola.

² 16184/23.

9. U cijelom tekstu uvedeno je nekoliko dodatnih pravno-jezičnih i stilskih izmjena kako bi ga se poboljšalo, uključujući usklađivanje identičnih uvodnih izjava u trima hitnim uredbama.
10. Izmjene u odnosu na prijedlog Komisije označene su **podebljanim** ili precrtanim slovima. Nove izmjene u odnosu na ST 16184/23 označene su **podebljanim i podcrtanim slovima** i oznakom [...].

ZAKLJUČAK

11. S obzirom na navedeno, Vijeće se poziva se da razmotri kompromisni tekst predsjedništva kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni, da raspravi sva neriješena pitanja koja su postavile delegacije te da postigne politički dogovor o ovoj Uredbi Vijeća.

UREDBA VIJEĆA (EU) 2023/...

od ...

o izmjeni Uredbe (EU) 2022/2577 o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 122. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EU) 2022/2577³ uvode se hitne i ciljane mjere za ubrzanje tempa uvođenja energije iz obnovljivih izvora. Uvođenje energije iz obnovljivih izvora u Uniji može znatno doprinijeti ublažavanju učinaka energetske krize tako što će ojačati sigurnost opskrbe u Uniji, smanjiti nestabilnost na tržištu i [...] cijene energije. Budući da su dugotrajni i složeni postupci izdavanja dozvola bili glavna prepreka jer su kočili brzinu i opseg ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora i povezanu infrastrukturu, cilj je Uredbe (EU) 2022/2577 bio **uvođenje[...]** **dodatnih hitnih i ciljanih** mjera za trenutačno ubrzavanje nekih postupaka izdavanja dozvola primjenjivih na specifične tehnologije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i vrste projekata [...] **koji imaju najveći** [...] potencijal za brzo uvođenje kako bi se ublažili učinci energetske krize. Uredba (EU) 2022/2577 [...] **primjenjivat će se** do 30 lipnja 2024.

³ Uredba Vijeća (EU) 2022/2577 od 22. prosinca 2022. o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora (SL L 335, 29.12.2022., str. 36.).

- (2) Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, kojom se mijenja Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ stupila je na snagu 20. studenoga 2023. te su njome uvedene izmjene u zakonodavni okvir kojim se uređuje energija iz obnovljivih izvora do 2030. i nakon toga, uključujući odredbe za pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola primjenjivih na projekte u području energije iz obnovljivih izvora. Neke mjere uvedene Uredbom (EU) 2022/2577 **također** su uključene[...] u Direktivu (EU) 2018/2001 **s pomoću Direktive (EU) 2023/2413**. Međutim, [...] u Direktivi **(EU) 2023/2413** nisu bile navedene neke izvanrednije mjere iz Uredbe (EU) 2022/2577, zbog čega je [...] izvanredna i privremena priroda **tih mjera** bila ograničena. Umjesto toga, [...] **tom** je Direktivom uveden stabilan i dugoročan stalni režim za ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola kojim se utvrđuju posebni koraci i postupci s duljim vremenom provedbe. Države članice dužne su prenijeti **Direktivu (EU) 2023/2413**[...] **u svoje nacionalno pravo** do 21. svibnja 2025., uz iznimku nekih odredaba **u pogledu** [...] postupaka izdavanja dozvola, čiji je datum prenošenja raniji, **tj.**[...] do 1. srpnja 2024., **što je** odmah nakon datuma prestanka valjanosti [...] Uredbe (EU) 2022/2577. Nakon prenošenja **Direktive (EU) 2023/2413**[...], na projekte u području energije iz obnovljivih izvora primjenjivat će se odredbe koje su uvedene tom direktivom kako bi se pojednostavnili postupci izdavanja dozvola.

⁴ **Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).**

⁵ **[...] Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).**

- (3) Na temelju [...] Uredbe (EU) 2022/2577, Komisija je do 31. prosinca 2023. [...] **provela**[...] preispitivanje **te**[...] uredbe u kontekstu razvoja sigurnosti opskrbe i cijena energije te potrebe za daljnjim ubrzanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora i **predstavila** [...] Vijeću izvješće o glavnim zaključcima tog preispitivanja. [...] Komisija je **na temelju tog preispitivanja** [...] predložila **da bi [...] valjanost nekih odredaba te uredbe trebalo [...] produljiti** [...].
- (4) Komisija je u svojem izvješću **od 28. studenoga 2023. o preispitivanju Uredbe Vijeća (EU) 2022/2577 od 22. prosinca 2022. o utvrđivanju okvira za ubrzanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora** [...]⁶, utvrdila da su ispunjeni uvjeti za [...] produljenje **valjanosti Uredbe (EU) 2022/2577** te je predložila produljenje odabranih mjera koje imaju najveći potencijal za [...] ubrzanje **uvođenja energije iz obnovljivih izvora**, [...] **koje se razlikuju od mjera**[...] u Direktivi (EU) 2018/2001, i za **koje se čini da doprinose znatnom ubrzanju** [...] **postupka** izdavanja dozvola za projekte u području obnovljive energije i **za** projekte povezane mrežne **infrastrukture** ili **koji** za to [...] imaju znatan potencijal. Uzeta je u obzir činjenica da su Direktivom (EU) 2023/2413 **uvedene**[...] **određene odredbe za pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola primjenjivih na projekte u području energije iz obnovljivih izvora** u Direktivi (EU) 2018/2001 [...], uključujući pravila o istim ili sličnim temama kao što su one obuhvaćene Uredbom (EU) 2022/[...] 2577. Također je u obzir uzeta činjenica da se ta pravila o izdavanju dozvola uvedena Direktivom (EU) 2023/2413, osim onih koja se odnose na područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora na temelju članka 15.c i 16.a te direktive, moraju prenijeti do 1. srpnja 2024., neposredno nakon **datuma prestanka valjanosti**[...] Uredbe (EU) 2022/2577.

⁶ COM (2023) 764 final.

- (5) Od stupanja na snagu Uredbe (EU) 2022/2577 poboljšane su razina pripravnosti na tržištu električne energije i sigurnost opskrbe Unije. Međutim, i dalje je ozbiljno narušena sigurnost opskrbe Unije energijom. Globalna situacija na tržištu plina i dalje je vrlo napeta. Cijene plina i dalje su znatno više nego prije krize s neizbježnim posljedicama na kupovnu moć građana Unije i konkurentnost [...] poduzeća **u Uniji**. To je pogoršano velikom nestabilnošću tržišta koja, među ostalim, proizlazi iz napetih geopolitičkih **okolnosti**[...]. Nedavni slučajevi velike nestabilnosti cijena u ljeto i jesen 2023., kad su cijene u nekoliko tjedana porasle za više od 50 %, uzrokovane događajima kao što su štrajk u australskim postrojenjima za **ukapljeni prirodni plin** (UPP), kriza na Bliskom istoku [...] **ili** zatvaranje Baltičkog spojnog voda, pokazuju da su tržišta još nestabilna i osjetljiva čak i na relativno male šokove ponude i potražnje. U **takvim**[...] okolnostima strah od nestašice koji je rezultat čak i izoliranog događaja može uzrokovati negativne sustavne reakcije u cijeloj [...] **Uniji** s teškim posljedicama na cijene energije. Nadalje, zbog znatnog smanjenja uvoza plina iz ruskog plinovoda protekle godine, dostupnost opskrbe Unije plinom znatno je **smanjena** u usporedbi s **okolnostima** prije krize. S postojećom razinom uvoza plina iz plinovoda očekuje se da će Unija primiti oko 20 **milijardi kubičnih metara** (milijardi m³) ruskog plina [...]– oko 110 milijardi m³ manje nego 2021. Stoga i dalje postoji ozbiljan rizik da će u Uniji doći do nestašica plina.

- (6) Globalna tržišta plina i dalje su vrlo napeta i očekuje se da će tako[...] ostati još neko vrijeme. Kao što je napomenula **Međunarodna agencija za energiju (IEA) u svojem Srednjoročnom izvješću o plinu 2023.**,⁷ globalna opskrba UPP-om neznatno je porasla 2022. (za 4 %) i 2023. (za 3 %). U svojoj Svjetskoj energetskej prognozi za 2023. [...] IEA očekuje da će tržišne ravnoteže u bliskoj budućnosti i dalje biti nesigurne **unatoč činjenici da bi se novi kapaciteti za UPP trebali aktivirati od 2025.**⁸
- (7) **Takve** [...] ozbiljne poteškoće pogoršane su brojnim dodatnim rizicima, uključujući oporavak azijske potražnje za UPP-om, **zbog koje bi se mogla** [...] smanjiti dostupnost plina na svjetskom tržištu plina, hladnu zimu [...], **zbog koje** bi **potražnja za** [...] plinom [...] mogla narasti do 30 milijardi m³, ekstremne vremenske [...] **uvjete** koji bi mogli utjecati na [...] skladištenje hidroenergije i nuklearnu proizvodnju zbog niskih vodostaja **što bi** posljedično **dovelo do**[...] povećanja potražnje za proizvodnjom električne energije na plin., [...] daljnje poremećaje kritične infrastrukture, kao što je sabotaza na plinovodu Sjeverni tok u rujnu 2022.[...] [...] **ili** zatvaranje Baltičkog spojnog voda u listopadu 2023. i pogoršanje geopolitičkog okružja, posebno **u zemljama i regijama važnima za** [...] [...] energetske sigurnost opskrbe Unije, kao što su Ukrajina, Azerbajdžan i Bliski istok.

⁷ [...]

⁸ [...]

- (8) S obzirom na trenutačnu neizvjesnu ravnotežu ponude i potražnje, čak i **manji**[...]poremećaj u opskrbi energijom **mogao bi**[...] uvelike utjecati na cijene plina i električne energije te **bi mogao** uzrokovati ozbiljnu i trajnu štetu za europsko gospodarstvo, i **time** utjecati na njegovu konkurentnost te **također nanijeti dugotrajnu štetu** građanima Unije. Trenutačna situacija stoga izlaže cijelu Uniju riziku od nestašice energije i visokih cijena energije.
- (9) Ubrzano uvođenje energije iz obnovljivih izvora imalo je nezaobilaznu ulogu u strategiji Unije za rješavanje energetske krize i u povećanju sigurnosti opskrbe i zaštiti potrošača od nestabilnosti cijena smanjenjem ukupne potražnje za plinom u Uniji. **U svojem ažuriranju tržišta energije iz obnovljivih izvora iz lipnja 2023. pod naslovom „Koliko novca europski potrošači štede zahvaljujući energiji iz obnovljivih izvora?”**, [...] IEA[...] je procijenila da bi bez dodatnih instaliranih kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora prosječne veleprodajne cijene električne energije na svim europskim tržištima 2022. bile 8 % više.⁹ Veća proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora 2022. zamijenila je otprilike 107 TWh proizvodnje električne energije iz fosilnih goriva, **što je** jednako oko 10 milijardi m³ plina i[...] zbog čega je, prema procjenama, uštedeno više od 10 milijardi EUR.

⁹ [...]

(10) Iako je Uredba (EU) 2022/2577 na snazi ograničeno razdoblje[...], izvješće Komisije pokazalo je da je pozitivno doprinijela **ubrzanju**[...] tempa **uvođenja** [...] obnovljivih izvora **energije** u Uniji, osobito pojednostavnjenjem postupaka koji se primjenjuju na posebne postupke izdavanja dozvola te **podizanjem svijesti**[...] na političkoj razini o važnosti **ubrzanja postupka izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora** [...]. Iako će većina učinaka **te** [...] uredbe biti vidljiva u narednim mjesecima, početni dostupni podaci o proizvodnji, uvođenju i [...] **postupku izdavanja dozvola** za projekte u području obnovljive energije i povezane infrastrukturne projekte za razdoblje nakon stupanja [...] na snagu Uredbe (EU) 2022/2577 ukazuju na njihovu bržu provedbu, barem u nekim državama članicama. Prema podacima Eurostata u prvoj polovini 2023. zabilježena je rekordno visoka razina proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u Uniji te je zamijenila dodatne količine plina¹⁰. U izvješću Komisije istaknuti su i pozitivni pomaci u smislu [...] **porasta uvođenja** energije iz obnovljivih izvora u mjesecima nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) 2022/2577. Prema početnim podacima industrije, [...] **Unija je u tri tromjesečja 2023.** instalirala [...] više fotonaponskih kapaciteta nego [...] **tijekom cijele 2022.** U više država članica znatno se povećao i kapacitet proizvodnje energije vjetra. Dostupni podaci prikupljeni u izvješću Komisije pokazuju i da se od stupanja na snagu Uredbe [...] (EU) 2022/2577 dvoznamenkasto povećala količina dozvola izdanih za projekte u području energije iz obnovljivih izvora u više država članica. Osim toga, najmanje u jednoj državi članici ubrzani **postupak izdavanja dozvola** pozitivno je utjecao i na mrežne projekte **koji su** važni za povećano prodiranje [...] obnovljivih izvora **energije i** koji ukupno obuhvaćaju više od 2000 km.

¹⁰ [...]

- (11) Budući da rizici za opskrbu energijom i cijene i dalje postoje, nakon kraja lipnja 2024. u određenom [...] **bi se razdoblju i dalje zahtijevao** [...] brži tempo **pokretanja** [...] projekata u području [...] energije **iz obnovljivih izvora**, kako bi se postupno ukinuo preostali uvoz plina iz Rusije. Nema sumnje da bi veći udjeli energije iz obnovljivih izvora dodatno ojačali otpornost Unije. Nadalje, što je brže uvođenje [...] obnovljivih izvora **energije**, to je veći [...] pozitivan učinak na otpornost Unije, sigurnost opskrbe energijom, cijene energije i neovisnost o ruskim fosilnim gorivima.
- (12) Zbog hitne [...], **ali** nestabilne **energetske** situacije s kojom se Unija suočava, potrebno je produljiti [...] **provedbu određenih** odredaba Uredbe (EU) 2022/2577, odnosno [...] odredbe koje su pokazale najveći potencijal za trenutačno ubrzavanje [...] obnovljivih izvora **energije** i koje su različite od mjera uključenih u Direktivu (EU) 2018/2001, čime se osigurava da se produljenjem **primjene** Uredbe (EU) 2022/2577 ta direktiva ne udvostručuje. Nadalje, te mjere uključuju odgovarajuće zaštitne mjere za osiguranje zaštite okoliša u obliku posebnih uvjeta za njihovu primjenu. [...] **Mjere uključene u Direktivu (EU) 2018/2001** primjenjuju se usporedno s tom **uredbom** [...] te je u ograničenom razdoblju dopunjuju dodatnim hitnim mjerama. [...] **Bez produljenja primjene Uredbe (EU) 2022/2577** stvorio bi se rizik od usporavanja tempa izdavanja dozvola i uvođenja [...] obnovljivih izvora **energije** i povezane infrastrukture, posebno u državama članicama koje su u velikoj mjeri primjenjivale tu uredbu. Na primjer, prema mišljenju Njemačke ugradnja oko 41 GW energije vjetra na kopnu mogla bi se odgoditi i potrajati otprilike dvije godine dulje ili **se** u nekim slučajevima potpuno prekinuti bez produljenja **primjene** Uredbe **(EU) 2022/2577**, posebno **u pogledu ubrzavanja postupka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i za povezanu mrežnu infrastrukturu potrebnu za integraciju obnovljivih izvora energije u sustav**[...]. Brzina **postupka** izdavanja dozvola za niz planiranih mrežnih projekata za velike prijenose ukupne duljine od više tisuća kilometara isto bi se usporila, prema procjenama za jednu do tri godine.

(13) Jedna od privremenih mjera uvedenih Uredbom (EU) 2022/2577 koja je pokazala pozitivne učinke i koja ima znatan potencijal [...] **ubrzanja** u budućnosti odnosi se na uvođenje u članak 3. stavak 1. oborive pretpostavke da su projekti u području energije iz obnovljivih izvora od prevladavajućeg javnog interesa i da služe javnom zdravlju i sigurnosti, za potrebe posebnih odstupanja predviđenih relevantnim zakonodavstvom Unije o okolišu, osim ako postoje jasni dokazi da **takvi**[...] projekti imaju **izrazito**[...] **štetan** utjecaj na okoliš koji se ne može ublažiti ili nadoknaditi. [...] **Člankom** 16.f Direktive (EU) 2018/2001 uvodi se[...] oboriva pretpostavka da su projekti u području energije iz obnovljivih izvora od prevladavajućeg javnog interesa i da služe javnom zdravlju i sigurnosti, a tekst je gotovo identičan tekstu članka 3. [...] stavka **1.** Uredbe (EU) 2022/2577. Stoga nije potrebno produljiti primjenu **članka 3. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/2577**[...] jer će se ta **oboriva** pretpostavka primjenjivati na temelju članka 16.f Direktive (EU) 2018/2001.

- (14) Međutim, člankom 3. stavkom 2. Uredbe (EU) 2022/2577 [...] zahtijeva se da se prednost [...] da projektima koji su prepoznati kao projekti od prevladavajućeg javnog interesa kad god je u pojedinom slučaju potrebno uravnoteženje pravnih interesa **i kad se tim projektima** [...] uvode dodatni zahtjevi za naknadu za zaštitu vrsta. Analogna odredba [...] **ne postoji** u Direktivi (EU) 2018/2001. Članak 3. stavak 2. prva rečenica Uredbe (EU) 2022/2577 ima potencijal **da u postojećoj hitnoj te i dalje nestabilnoj energetskej situaciji na energetskom tržištu s kojom se Unija suočava** dodatno ubrza[...] projekte u području energije iz obnovljivih izvora jer državama članicama propisuje da [...] promiču **te projekte u području energije iz obnovljivih izvora tako da** [...] im **u kontekstu postupka država članica za planiranje i izdavanje dozvola** daju prednost kad su u pitanju [...] razni suprotstavljeni [...] interesi koji se ne odnose na okoliš. Izvješće Komisije pokazalo je vrijednost **članka 3. stavka 2. prve rečenice Uredbe (EU) 2022/2577** [...] u kojoj je prepoznata relativna važnost uvođenja energije iz obnovljivih izvora u trenutačnom zahtjevnom energetskom kontekstu izvan okvira posebnih ciljeva odstupanja predviđenih u direktivama [...] iz članka 3. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/2577. [...] **S obzirom na izrazito ozbiljnu situaciju u pogledu opskrbe energijom s kojom se Unija trenutačno suočava,** primjereno je produljiti [...] primjenu **članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2022/2577** kako bi se na odgovarajući način prepoznala odlučujuća uloga koju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora imaju u borbi protiv klimatskih promjena i onečišćenja, smanjenju cijena energije, smanjenju ovisnosti Unije o fosilnim gorivima i **u jamčenju sigurnosti opskrbe Unije u kontekstu uravnoteženja pravnih interesa koje provode tijela za izdavanje dozvola ili nacionalni sudovi. Istodobno je primjereno zadržati mjeru zaštite okoliša da se za projekte koji se smatraju projektima od prevladavajućeg javnog interesa donesu odgovarajuće mjere za očuvanje vrsta, koje se podupiru dostatnim financijskim sredstvima.**

(15) Kao što izvješće Komisije pokazuje, postoje izazovi u primjeni drugog uvjeta za primjenu posebnih odstupanja predviđenih u zakonodavstvu Unije o okolišu, **odnosno zahtjeva koji se odnosi na [...] nepostojanje alternativnih rješenja**. Ti izazovi ograničavaju praktičnu korisnost **oborive** pretpostavke da su projekti u području energije iz obnovljivih izvora, **njihovo priključenje na mrežu, sama povezana mreža i sredstva za skladištenje** od prevladavajućeg javnog interesa jer je vrlo teško dokazati da se projekt ne bi mogao odvijati drugdje ako se u obzir mora uzeti državno područje cijele zemlje, a još više ako se moraju razmotriti druge tehnologije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Stoga je, kako bi se ubrzali uvođenje [...] obnovljivih izvora **energije, njihovo priključenje na mrežu i izgradnja mrežne infrastrukture potrebne za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav, kao jedan od ključnih ciljeva iz [...] komunikacije Komisije od 28. studenoga 2023. naslovljene „Mreže, poveznica koja nedostaje – akcijski plan EU-a za mreže”**, primjereno utvrditi, za potrebe ove Uredbe, kako se mogu ostvariti uvjeti za primjenu posebnih odstupanja predviđenih u zakonodavstvu Unije o okolišu, s obzirom na [...] područje primjene relevantnih alternativnih uvjeta koje je potrebno uzeti u obzir. **Osobito, z[...]a potrebe relevantnog zakonodavstva Unije u području okoliša, u potrebnim procjenama pojedinačnih slučajeva radi utvrđivanja postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za određeni projekt u području energije iz obnovljivih izvora ili projekt u području mrežne infrastrukture koji je potreban za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav, [...] nužno je navesti da se opsegom procjene alternativnih rješenja mogu obuhvatiti rješenja** kojima se postižu isti ciljevi kao **dotičnim [...] projektom, [...] u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez osjetno viših troškova**. Pri usporedbi vremenskog okvira i troškova zadovoljavajućih alternativnih rješenja države članice trebale bi uzeti u obzir potrebu za uvođenjem energije iz obnovljivih izvora **i mrežne infrastrukture koja je potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav** na ubrzan i troškovno učinkovit način u skladu s prioritetima utvrđenima u njihovim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima **i njihovim ažuriranjima** dostavljenima na temelju [...] Uredbe (EU) 2018/1999 **Europskog parlamenta i Vijeća**¹¹ i očekivanu brzinu za [...] postizanje **tih prioriteta**.

¹¹ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i

Takva privremena specifikacija opravdana je s obzirom na trenutačnu situaciju na energetske tržištima kako bi se olakšalo uvođenje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i povezane mrežne infrastrukture, čime se prepoznaje njihova uloga u borbi protiv klimatskih promjena i onečišćenja, smanjenju cijena energije, smanjenju ovisnosti Unije o fosilnim gorivima i osiguravanju sigurnosti opskrbe Unije.

- (16) Još jedna odredba s potencijalom znatnog ubrzanja tempa uvođenja obnovljivih izvora energije navedena je u članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) 2022/2577. **Tim se člankom** propisuje krajnji rok od šest mjeseci za obnovu kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Obnova kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ima znatan potencijal za brzo povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, čime se omogućuje smanjenje potrošnje plina. Njome se omogućuje daljnja upotreba lokacija sa znatnim potencijalom za energiju iz obnovljivih izvora, čime se smanjuje potreba za određivanjem novih lokacija za projekte u području energije iz obnovljivih izvora. Obnova kapaciteta vjetroelektrana učinkovitijim turbinama obično omogućuje održavanje ili povećanje postojećeg kapaciteta, ali s manjim brojem većih i učinkovitijih turbina. Prednosti obnove kapaciteta su i to što se radi o već postojećem priključku na mrežu, vjerojatna veća potpora javnosti te znanje o učincima na okoliš.

(EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

(17) U preispitivanju na temelju Uredbe (EU) 2022/2577 Komisija je [...] utvrdila da ima prostora za daljnje pojednostavnjenje postupka izdavanja dozvola primjenjivog na projekte obnove kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, posebno u državama članicama s većim potencijalom za obnovu1 kapaciteta. S tim u vezi, Direktivom (EU) 2023/2413 uvodi se više odredaba u Direktivu (EU) 2018/2001, uključujući krajnje rokove za izdavanje dozvola. Člankom 16.b Direktive (EU) 2018/2001 propisan je krajnji rok od godine dana za **projekte obnove kapaciteta [...]za energiju iz obnovljivih izvora koji se nalaze** izvan područjâ za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora, dok je člankom 16.a te direktive propisan šestomjesečni rok za projekte **povezane s energijom iz obnovljivih izvora** na područjima za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora. S obzirom na to da je rok provedbe za određivanje područjâ za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora 27 mjeseci od stupanja na snagu Direktive (EU) 2018/2001 (što znači da bi [...] područja za **brži razvoj energije iz obnovljivih izvora** morala biti određena do 20. veljače 2026.), pa čak i ako **bi** se ta područja za **brži razvoj energije iz obnovljivih izvora** mogla[...] odrediti ranije, primjereno je produljiti primjenu članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/2577. **Takvo**[...] produljenje uključuje ciljanu izmjenu područja primjene **članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/2577**[...], kako bi se **njegova**[...] primjena ograničila na područja **određena [...]** **na temelju**[...] članka 6. Uredbe (EU) 2022/2577. Produljenjem primjene članka 5. stavka 1. te uredbe, zajedno s primjenom njezina članka 6., **trebalo bi** omogućiti[...] da se ambiciozan rok za izdavanje dozvola odmah primjenjuje na **projekte obnove kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora** [...] koji se **nalaze**[...] na posebnim područjima koje su države članice dobrovoljno utvrdile na temelju [...] Uredbe (EU) 2022/2577, dok bi se maksimalni rokovi za **projekte obnove kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora** [...] navedeni u Direktivi (EU) 2018/2001 primjenjivali na ostatak državnog područja. Nadalje, to je u skladu s razlikovanjem uvedenim Direktivom (EU) 2023/2413 između područja za brži razvoj [...]energije **iz obnovljivih izvora** i područja koja nemaju taj status.

- (18) Na temelju članka 6. Uredbe (EU) 2022/2577 države članice pod određenim uvjetima smiju osigurati zaštitu okoliša, uvesti izuzeća od određenih obveza procjene zaštite okoliša utvrđenih u zakonodavstvu Unije o okolišu za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, projekte skladištenja energije i projekte elektroenergetske mreže koji su potrebni za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav. Primjena **članka 6. Uredbe (EU) 2022/2577** [...] nije obvezna za države članice. [...] **Taj im članak** [...] omogućuje djelotvorno sredstvo za ubrzavanje **pokretanja projekata u području** [...] energije iz obnovljivih izvora i povezanih infrastrukturnih projekata osiguravanjem pažljive ravnoteže između potrebe da se obnovljivi izvori uvode puno većom brzinom i potrebe da se zaštite ekološki osjetljiva područja. Kao što je objašnjeno u izvješću Komisije, [...] **člankom 6. Uredbe (EU) 2022/2577** ostvareni su opipljivi pozitivni rezultati i u pogledu broja uspješnih projekata u području energije iz obnovljivih izvora i [...] projekata **u području elektroenergetske mreže** koji se **uvode** [...] te potencijala ubrzavanja i skraćivanja [...] **trajanja postupka** izdavanja dozvola u državama članicama koje su ga primjenjivale. Prema zaključcima iz izvješća Komisije koji se temelje na procjenama država članica i dionika to bi ubrzanje moglo varirati od nekoliko mjeseci do čak tri godine za odobalne projekte.
- (19) Na temelju dokaza prikupljenih u izvješću Komisije produljenje primjene članka 6. Uredbe (EU) 2022/2577 čini se potrebnim **s obzirom na posebno napetu situaciju u pogledu opskrbe na energetske tržištima** kako bi se osiguralo hitno snažno ubrzavanje projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Taj članak može i trebao bi u ograničenom razdoblju koegzistirati s odredbama [...] Direktive (EU) 2018/2001 koje se odnose na određivanje područja **za brži razvoj** [...] energije iz obnovljivih izvora [...] i područja za mrežnu i skladišnu infrastrukturu koja su potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav [...] **te se njime ni na koji način ne sprečava određivanje takvih područja.**

(20) U skladu s [...] Direktivom (EU) 2018/2001 države članice dužne su u roku od 27 mjeseci od stupanja na snagu Direktive (EU) 2023/2413 odrediti područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora za jednu ili više tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Čak i ako **bi** države članice **mogle** [...] odrediti područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora od trenutka kad Direktiva (EU) 2023/2413 stupi [...] na snagu, bez čekanja **do** [...] roka za njezino prenošenje, za **takvo** [...] određivanje potrebno je vrijeme, a očekuje se da će ono biti dulje od vremena potrebnog za određivanje posebnih područja **za energiju iz obnovljivih izvora ili mrežu** iz članka 6. Uredbe (EU) 2022/2577. Razlog tome je što **tim** [...] **člankom** [...] nije propisano da se **kao dio plana kojim se određuju područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora** za [...] ta područja unaprijed utvrde odgovarajuća pravila u vezi s djelotvornim mjerama ublažavanja koje treba donijeti u pogledu ugradnje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i skladištenje energije na istoj lokaciji i nisu uvedeni posebni postupci koje treba slijediti na tim područjima. Stoga, u cilju dodatnog olakšavanja izrade projekata u području energije iz obnovljivih izvora u privremenom razdoblju, trebala bi se produljiti primjena članka 6. **Uredbe (EU) 2022/2577** kako bi države članice na pojednostavnjen način mogle odrediti posebna područja, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se usporedno odrede područja za brži razvoj energije iz obnovljivih izvora na temelju [...] Direktive (EU) 2018/2001 kako bi se osiguralo da se ta područja utvrde u roku propisanom u **toj** [...] direktivi.

- (21) [...] Direktiva (EU) 2018/2001 uključuje odredbu kojom se državama članicama daje mogućnost da odrede područja za mrežnu i skladišnu infrastrukturu potrebnu za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav pod određenim uvjetima. S obzirom na neobveznu prirodu članka 6. Uredbe (EU) 2022/2577 i članka 15.e Direktive (EU) 2018/2001, ne postoji pravni rizik od proturječnosti jer države članice mogu odlučiti koju će odredbu primijeniti ili čak primijeniti obje u razdoblju primjene te uredbe kako bi se usporedno utvrdila razna mrežna područja uz pridržavanje različitih uvjeta utvrđenih u tim pravnim aktima.
- (22) I dalje se primjenjuju odredbe Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša („Aarhuška konvencija”) u pogledu pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša, a posebno obveze država članica koje se odnose na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu.
- (23) Načelo energetske solidarnosti opće je načelo prava Unije i primjenjuje se na sve države članice. Zahvaljujući provedbi načela energetske solidarnosti, predloženim mjerama omogućuje se prekogranična distribucija učinaka bržeg pokretanja projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Mjere se primjenjuju na instalacije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u [...] državama članicama i obuhvaćaju niz projekata. S obzirom na stupanj integracije energetskih tržišta u Uniji svako povećanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora u bilo kojoj državi članici trebao bi koristiti i drugim državama članicama u smislu sigurnosti opskrbe i nižih cijena. To bi trebalo pomoći prekograničnom protoku električne energije iz obnovljivih izvora do mjesta gdje je najpotrebnija i osigurati da se jeftino proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora izvozi u države članice u kojima je trošak proizvodnje električne energije veći. Osim toga, novougrađeni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora u državama članicama utjecat će na ukupno smanjenje potražnje za plinom u cijeloj Uniji.

(24) Na temelju članka 122. stavka 1. **Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)** Vijeće može, ne dovodeći u pitanje bilo koji drugi postupak predviđen Ugovorima, na prijedlog Komisije i u duhu solidarnosti među državama članicama odlučiti o mjerama primjerenima gospodarskoj situaciji, osobito ako se pojave ozbiljne poteškoće u opskrbi određenim proizvodima, poglavito u području energetike. S obzirom na **takva** [...] razmatranja, hitna i **još** [...] nestabilna energetska situacija te hitna potreba da se odmah ubrza uvođenje energije iz obnovljivih izvora kao instrument za ublažavanje rizika za **sigurnost Unije u pogledu** [...] opskrbe energijom i nestabilnosti cijena energije koji još postoje odnose se na [...] situaciju **opisanu u članku 122. stavku 1. UFEU-a**. Nadalje, potrebno je uzeti u obzir predstojeći kraj mandata Europskog parlamenta, vrijeme potrebno za donošenje zakonodavstva u okviru redovnog zakonodavnog postupka te potrebu država članica i ulagatelja za predvidljivost i pravnom sigurnošću pravnog okvira. **Produljenje primjene** [...] [...] **određenih** odredaba Uredbe (EU) 2022/2577 **za godinu dana** i dodavanje nove odredbe nužno je kako bi se odgovorilo na trenutačnu situaciju te je stoga opravdano primijeniti članak 122. stavak 1. UFEU-a kao pravnu osnovu za tu uredbu.

- (25) Potreba je za djelovanjem hitna jer će se Uredba (EU) 2022/2577 prestati primjenjivati 30. lipnja 2024., a ulagateljima i nadležnim tijelima potrebno je što prije pružiti jasan pravni okvir koji će se nakon toga primjenjivati kako bi osigurali svoje odluke o ulaganju i u skladu s tim planirali projekte. Stoga je primjereno donijeti **pravni akt [...] kojim se produljuje primjena [...]** te uredbe nekoliko mjeseci prije kraja njezine primjene. Osim toga, zbog [...] **uvodenja** nove odredbe, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (26) Primjenu **relevantnih [...]** odredaba trebalo bi privremeno produljiti te bi one zajedno s [...] novom odredbom trebale ostati na snazi do 30. lipnja 2025.
- (27) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se **zbog njezina opsega ili učinaka djelovanja** on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (28) Uredbu (EU) 2022/2577 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2022/2577

Uredba (EU) 2022/2577 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ova se Uredba primjenjuje na sve postupke izdavanja dozvola koji su započeli unutar razdoblja njezine primjene i ne dovodi u pitanje nacionalne odredbe kojima se utvrđuju kraći rokovi od onih utvrđenih u članku 5. stavku 1.”;

2. u članku 3. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju, za projekte koji su prepoznati kao projekti od prevladavajućeg javnog interesa, da se pri uravnoteženju pravnih interesa u pojedinačnim slučajevima u okviru postupka planiranja i izdavanja dozvola prednost daje izgradnji i radu postrojenja i instalacija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te razvoju povezane mrežne infrastrukture.

[...] Kad je riječ o zaštiti vrsta, **prethodna rečenica primjenjuje se samo ako i u mjeri u kojoj** su poduzete odgovarajuće mjere za očuvanje ili povrat populacija vrste u povoljno stanje očuvanosti i ako su u tu svrhu osigurana dostatna financijska sredstva i odgovarajuća područja.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 3.a

Nepostojanje alternativnih ili zadovoljavajućih rješenja

1. „Pri procjeni toga postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za projekt postrojenja ili instalacije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora **i njihova priključenja na mrežu** za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. Direktive [...] 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60/EZ i članka 9. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ, taj se uvjet može smatrati ispunjenim ako ne postoje zadovoljavajuća alternativna rješenja kojima se može postići isti cilj dotičnog projekta, osobito u pogledu razvoja istog kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora istom tehnologijom za proizvodnju energije u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez znatno viših troškova.

2. **Pri procjeni toga postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za projekt u području mrežne infrastrukture koji je potreban za integraciju obnovljivih izvora energije u elektroenergetski sustav, za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. Direktive Vijeća 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60/EZ i članka 9. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ, taj se uvjet može smatrati ispunjenim ako ne postoje zadovoljavajuća alternativna rješenja kojima se može postići isti cilj dotičnog projekta u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez znatno viših troškova.”;**

4. u članku 5. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Postupak izdavanja dozvola za projekte obnove kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora koji se nalaze na posebnom području iz članka 6., uključujući dozvole povezane s nadogradnjom sredstava potrebnih za njihovo priključenje na mrežu ako se obnovom kapaciteta povećava njihov kapacitet, ne traje dulje od šest mjeseci, uključujući procjene učinaka na okoliš ako su propisane relevantnim zakonodavstvom.”;

5. [...] članak 8. [...] zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Rokovi za postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na posebnim područjima [...] iz članka 6.

Pri primjeni rokova iz članka 5. stavka 1. za sljedeće vrijeme ne računa se da je **obuhvaćeno** tim rokovima osim ako se podudara s drugim administrativnim fazama postupka izdavanja dozvola:

(a) vrijeme tijekom kojeg se postrojenja, njihovi priključci na mrežu i, s ciljem osiguravanja stabilnosti, pouzdanosti i sigurnosti mreže, povezana potrebna mrežna infrastruktura grade ili se njihov kapacitet obnavlja; i

(b) vrijeme utrošeno na administrativne faze potrebne za znatne nadogradnje mreže koje su potrebne kako bi se osigurala stabilnost, pouzdanost i sigurnost mreže.”;

6. u članku 10. dodaje se sljedeći [...] stavak:

„Međutim, članak 1., članak 2. stavak 1., članak 3. stavak 2., **članak 3.a**, članak 5. stavak 1. te članci 6. i 8. primjenjuju se do 30. lipnja 2025.”

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od 1. srpnja 2024. Međutim, članak 1. **točka 3.** primjenjuje se od dana njezina stupanja na snagu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u [...]... ..

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
